

Η θητεία της κυβέρνησης Παπαδήμου

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 24.12.2011

Ένα από τα θέματα που κυριαρχούν στον δημόσιο διάλογο είναι η θητεία της κυβέρνησης Παπαδήμου, δηλ. αν οι εκλογές θα γίνουν στις 19 Φεβρουαρίου ή θα πρέπει να γίνουν νωρίτερα ή αργότερα. Το παράδοξο είναι ότι αυτή η συζήτηση γίνεται στην πιο κρίσιμη στιγμή της μεταπολεμικής Ιστορίας της χώρας, όταν η οικονομία παραμένει σε βαθιά ύφεση και βρίσκεται κοντύτερα παρά ποτέ στη χρεοκοπία και την έξοδο από την Ευρωζώνη. Η πρόσφατη έκθεση του ΔΝΤ επισημαίνει τις δυσοίωνες προοπτικές ανάκαμψης της οικονομίας με τα σημερινά δεδομένα. Όσο δεν αυξάνεται η παραγωγικότητα μέσω διαρθρωτικών αλλαγών, η προσαρμογή της οικονομίας στις νέες συνθήκες συντελείται κυρίως με τη μείωση της ζήτησης λόγω ύφεσης και δευτερευόντως μέσω αύξησης των εξαγωγών. Το εξωτερικό περιβάλλον δεν βοηθάει, καθώς οι προβλέψεις για τον παγκόσμιο ρυθμό ανάπτυξης διαρκώς αναθεωρούνται προς τα κάτω.

Η κριτική που ακούγεται ότι η συνταγή του Μνημονίου ευθύνεται γι' αυτή την κατάσταση δεν ευσταθεί. Το Μνημόνιο δεν απέτυχε, απλώς δεν εφαρμόστηκε. Αν είχε εφαρμοστεί δεν θα είχαμε υπέρβαση στο έλλειμμα κατά τουλάχιστον 2,5% του ΑΕΠ φέτος (από 7,5% σε 10%), δεν θα υπήρχαν απλήρωτες υποχρεώσεις του Δημοσίου προς τους ιδιώτες, ύψους 7 δισ., και δεν θα είχαν συρρικνωθεί οι δημόσιες επενδύσεις κατά το ήμισυ για να αποτραπεί η υπέρβαση του στόχου για τις δαπάνες. Η ανεργία δεν θα είχε φτάσει το 17% αν είχαν εφαρμοστεί οι επιχειρησιακές συμβάσεις και αν τα επαγγέλματα δεν παρέμεναν ερμητικά κλειστά. Όπως παραδέχθηκε ο υπουργός Ανάπτυξης κ. Χρυσόχοϊδης με αφοπλιστική ειλικρίνεια στην εκπομπή Νέοι Φάκελοι, «αποδειχθήκαμε πλήρως ανίκανοι να διαχειριστούμε αυτά που είχαμε αναλάβει». Και πράγματι, ένα κρατικοδίαιτο πολιτικό σύστημα δεν είναι σε θέση να απελευθερώσει την οικονομία από τα δεσμά του κρατισμού. Επεκράτησε η λογική του πολιτικού κόστους, με αποτέλεσμα να μην εφαρμόζονται τα μέτρα που η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ συμφώνησε με την τρόικα και η Ελλάδα να είναι αφερέγγυα.

Αν η κυβέρνηση Παπαδήμου δεν μπορέσει να συμφωνήσει στο PSI (δηλ. στο κούρεμα των ομολόγων που διακρατούν ιδιώτες) και στο δεύτερο πακέτο στήριξης ύψους 130 δισ. ευρώ που αποφασίστηκαν στη Σύνοδο Κορυφής της 26ης Οκτωβρίου, τότε οδεύουμε ολοταχώς για άτακτη χρεοκοπία και έξοδο από την Ευρωζώνη. Στις 20 Μαρτίου λήγουν ομόλογα ύψους 14,4 δισ. ευρώ, τα οποία η Ελλάδα δεν θα μπορέσει να αποπληρώσει χωρίς νέο δανεισμό από την τρόικα. Η αδυναμία της προηγούμενης κυβέρνησης να εφαρμόσει το Μνημόνιο πυροδοτεί σενάρια για άτακτη χρεοκοπία, εκτινάζοντας τα spreads σε νέο ύψος-ρεκόρ, ενώ η Ευρωζώνη θωρακίζεται για να αποφύγει τις συνέπειες μίας ενδεχόμενης ελληνικής χρεοκοπίας. Εκεί αποβλέπουν η επανακεφαλαιοποίηση των ευρωπαϊκών τραπεζών και η δημιουργία αντιπυρρικού τοίχου, με την ενίσχυση του μηχανισμού στήριξης EFSF, ώστε να μπορέσουν η Ιταλία και άλλα ευάλωτα κράτη-μέλη να δανειστούν με χαμηλά επιτόκια και να αποτραπεί η επέκταση της κρίσης.

Χωρίς οικονομική σταθερότητα η χώρα δεν πρόκειται να επιστρέψει στην ανάπτυξη. Προϋπόθεση για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του PSI και της νέας δανειακής σύμβασης. Για να γίνουν αυτά πρέπει να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν μέτρα που μειώνουν τις δαπάνες σε μόνιμη βάση, ώστε να διασφαλιστεί ο στόχος για το έλλειμμα του 2012 και να μειωθεί το κόστος λειτουργίας του Δημοσίου μεσοπρόθεσμα μέσω της συρρίκνωσής του. Με άλλα λόγια χρειάζεται επειγόντως ένα αξιόπιστο σχέδιο ταχείας μετάβασης σε πρωτογενές πλεόνασμα για να καταστεί βιώσιμο το χρέος μετά το PSI. Τα περιθώρια για οριζόντιες περικοπές και η φοροδοτική ικανότητα των νομοταγών φορολογουμένων έχουν προ πολλού εξαντληθεί. Η οικονομία δεν αντέχει να πληρώνει τους υπεράριθμους του πελατειακού κράτους. Η πρόσφατη αποκάλυψη από τη Σχολή Δημόσιας Διοίκησης ότι η Ελλάδα διαθέτει 22.438 δημόσιους οργανισμούς είναι ενδεικτική της αλόγιστης σπατάλης και της έλλειψης στοιχειώδους διοικητικού ορθολογισμού. Χρειάζεται η χώρα 138 τελωνεία, 63 εταιρείες προστασίας ανηλίκων, 22 ΑΕΙ, 15 ΤΕΙ, και 48 τεχνικά επαγγελματικά εκπαιδευτήρια ειδικότητας βοηθού νοσηλεύτη; Όσο δεν συρρικνώνεται το Δημόσιο και δεν λύνονται τα προβλήματα της πολυπλοκότητας και της αβεβαιότητας στο φορολογικό και ρυθμιστικό πλαίσιο, δεν πρόκειται η Ελλάδα να προσελκύσει επενδύσεις και να γίνει ανταγωνιστική.

Όλα αυτά καλείται να διαχειριστεί ο κ. Παπαδήμος, πρωθυπουργός εκτάκτου ανάγκης και όχι περιορισμένου σκοπού. Θα πρέπει να πλαισιωθεί από υπουργούς που διαθέτουν τεχνοκρατική και διαχειριστική ικανότητα, και προτάσσουν το συμφέρον της χώρας αντί να ασχολούνται με μικροπολιτικές σκοπιμότητες και προσωπικές φιλοδοξίες. Ας σταματήσει λοιπόν ο υπουργός Οικονομικών κ. Βενιζέλος να δηλώνει ότι ελπίζει να του δοθεί η ευκαιρία να ασκήσει την οικονομική πολιτική που πιστεύει ως ωφέλιμη για τη χώρα. Αν δεν είναι ο περιορισμός των κρατικών δαπανών στα επίπεδα των εσόδων, ποια είναι αυτή η πολιτική; Σε προηγούμενα υπουργικά πόστα, ο εξουθενωμένος υπουργός έδωσε λευκή επιταγή στο ασφαλιστικό ταμείο της ΔΕΗ που σήμερα κοστίζει 700 εκατ. τον χρόνο στους φορολογούμενους, ξεπέρασε τον προϋπολογισμό των ολυμπιακών έργων κατά τουλάχιστον 50%, και ξόδεψε εκατοντάδες εκατομμύρια για να καταστήσει τη Θεσσαλονίκη πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης. Αυτή είναι η πολιτική που θεωρεί ωφέλιμη για τη χώρα;

Αν το εγχείρημα του κ. Παπαδήμου αποτύχει, το διακύβευμα είναι η χρεοκοπία και η έξοδος από την Ευρωζώνη, με ολέθριες συνέπειες για το μέλλον της χώρας. Τι νόημα έχουν οι εκλογές αν η χώρα χρεοκοπήσει και επίσημα; Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι η πλειοψηφία του ελληνικού λαού στηρίζει την κυβέρνηση Παπαδήμου και δεν εμπιστεύεται το πολιτικό σύστημα που οδήγησε τη χώρα στη χρεοκοπία. Ας αφεθεί λοιπόν να κάνει το έργο της και ας σταματήσει η ακατάσχετη φλυαρία για τον χρόνο διεξαγωγής εκλογών.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων και ιδρυτικό μέλος της Δράσης.